

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

REVISTA ISTORICĂ

fondator N. Iorga



Serie nouă, tomul 4, 1993

5 – 6

Mai – Iunie

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

COLEGIUL DE REDACȚIE

ȘERBAN PAPACOSTEA (*redactor șef*), PAUL CERNOVODEANU,
VIRGIL CIOCÎLTAN, FLORIN CONSTANTINIU, EUGEN
DENIZE, GEORGETA PENELEA-FILITTI, NAGY PIENARU,
APOSTOL STAN, ION STANCIU, ANATOL ȚĂRANU.

„REVISTA ISTORICĂ” apare de 6 ori pe an în numere duble.
Prețul unui abonament este de 1200 lei pentru persoane fizice și
3000 lei pentru persoane juridice. Cititorii din străinătate se pot
abona adresându-se la ORION SRL, Splaiul Independenței 220 A,
București, 6, P.O. Box 74—19 București, Tx 11939CBTxR, Fax
(40) 13122425.

REDACȚIA :

ION STANCIU (*redactor șef adjunct*)
NAGY PIENARU
VENERA ACHIM

Manuscrisele, cărțile și revistele pentru schimb precum și orice co-
respondență se vor trimite pe adresa redacției revistei
„REVISTA ISTORICĂ”

Adresa Redacției
B-dul Aviatorilor nr. 1
71247 — București, tel. 650.72.41.

www.dacoromanica.ro

REVISTA ISTORICĂ

SERIE NOUĂ

TOM IV, nr. 5-6

Mai-Iunie 1993

S U M A R

MIHAI VITEAZUL – 400 DE ANI DE LA URCAREA PE TROVUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

IZVOR ȘI METODĂ

- CONSTANTIN BĂLAN, Surse epigrafice inedite și mai puțin cunoscute din domnia
voievodului Mihai Viteazul. Mesajul formularelor 419

ECONOMIE ȘI SOCIETATE

- OCTAVIAN ILIESCU, Economia monetară a Țării Românești în timpul lui Mihai
Viteazul 427
- BOGDAN MURGESCU, Plăți externe, fiscalitate și economie monetară în Țara Româ-
nească la sfârșitul secolului al XVI-lea 457

POLITICĂ ȘI DIPLOMAȚIE

- POMPLIU TEODOR, Politica ecleziastică a lui Mihai Viteazul în Transilvania. 473
- IOAN-AUREL POP, Mihai Viteazul și Țara Făgărașului 491
- CONSTANTIN REZACHEVICI, Mihai Viteazul, Basta și Cetatea Făgărașului – Un
„tratat” puțin cunoscut (3 octombrie 1600) 499
- ȘTEFAN ANDREESCU, Relațiile între Habsburgi și Rusia; misiunea la Moscova a lui
Nicolae Warkotsch (1593) 511



- MIRELA-LUMINIȚA MURGESCU, Figura lui Mihai Viteazul în viziunea elitelor și
în literatura didactică (1830–1860) 539

CRONICI ȘI CRONICARI

- OVIDIU PECICAN, Hronicul Bulgăresc. 551
- SERGIU SELIAN, Un manuscris inedit și o controversă istorică 561

OAMENI REPREZENTATIVI ÎN ISTORIA ROMÂNILOR

- OVIDIU BOZGAN, Ion I. Nistor. Preliminarii monografice (I) 578
- PAUL GRIGORIU, Constantin D. Aricescu în lumina corespondenței și a manuscrise-
lor inedite 583

„Revista istorică, tom IV, nr. 5-6, p. 415-652, 1993

RESTITUIRI

- GHEORGHE I. BRĂȚIANU. În jurul întemeierii statelor românești (III). 593

MEMORII, CORESPONDENȚĂ, ÎNSEMNĂRI

- I.C. FILITTI: Jurnal (VII) (*Georgeta Penelea-Filitti*) 621

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

- Sesiune de comunicări: „A 75-a aniversare a Unirii Basarabiei cu România” (*Venera Achim*); Din activitatea Comisiei de Heraldică, Genealogie și Sigilografie (*Mihai Sorin Rădulescu*); Istorie românească în arhive și biblioteci din Israel (*Eugen Glück*); Călătorie de documentare științifică în Rusia (*Armand Goșu*) 631

RECENZII

- C.I. BOLDIȘOR, *Literatura istorică din Moldova (sec. XVI), reconstituită pornind de la cronica lui Grigore Ureche*, Edit. Apimondia, București, 1992, 224 p. (*Ștefan Andreescu*) 635
- N. IORGA, *Scrisori către Catina 1900–1939*, editate de Andrei Pippidi, cu un cuvânt înainte de Liliana Iorga Pippidi, Edit. Minerva, București, 1991, 289 p. (*Armand Goșu*) 637
- ELEMÉR MÁLYUSZ, *Kaiser Sigismund in Ungarn 1387–1437*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990, 422 p. + 16 f. pl. (*Viorel Achim*) 642
- CONSTANTIN ȘERBAN, *Vasile Lupu, Domn al Moldovei (1634–1653)*, Edit. Academiei Române, București, 1991, 231 p. (*Bogdan Murgescu*) 644
- BULETIN BIBLIOGRAFIC 647

NECROLOG

- † Radu Popa (1933–1993) (*Viorel Achim*) 651

REVISTA ISTORICĂ

NOUVELLE SÉRIE
TOME IV^e, N^{os} 5–6
Mai–Juin 1993

SOMMAIRE

MICHEL LE BRAVE – 400 ANS DEPUIS SON AVÈNEMENT AU TRÔNE DE LA VALACHIE

SOURCE ET MÉTHODE

- CONSTANTIN BĂLAN, Sources épigraphiques inédites et moins connues, datant du règne du voïvode Michel le Brave. Le message des formulaires. 419

ÉCONOMIE ET SOCIÉTÉ

- OCTAVIAN ILIESCU, L'économie monétaire en Valachie sous le règne de Michel le Brave 427
BOGDAN MURGESCU, Paiements extérieurs, fiscalité et économie monétaire en Valachie vers la fin du XVI^e siècle 457

POLITIQUE ET DIPLOMATIE

- POMPILIU TEODOR, La politique ecclésiastique de Michel le Brave en Transylvanie . . 473
IOAN-AUREL POP, Michel le Brave et le Pays du Făgăraș 491
CONSTANTIN REZACHEVICI, Michel le Brave, Basta et la forteresse de Făgăraș – Un „traité” moins connu (3 octobre 1600) 499
ȘTEFAN ANDREESCU, Les relations entre les Habsbourg et la Russie: la mission de Nicolas Warkotsch à Moscou (1593) 511



- MIRELA-LUMINIȚA MURGESCU, Michel le Brave, telle qu'il fut perçu par les élites et présenté dans la littérature didactique (1830–1860) 539

CHRONIQUES ET CHRONIQUEURS

- OVIDIU PECICAN, La chronique bulgare 551
SERGIU SELIAN, Un manuscrit inédit et une controverse historique 561

HOMMES REPRÉSENTATIFS DANS L'HISTOIRE DES ROUMAINS

- OVIDIU BOZGAN, Ion I. Nistor. Préliminaires monographiques (I) 573
PAUL GRIGORIU, Constantin D. Aricescu à travers la correspondance et les manuscrits inédits 583

„Revista istorică”, tom IV, nr. 5–6, p. 415–652, 1993

RESTITUTIONS

GHEORGHE I. BRĂȚIANU, Sur la fondation des États roumains (III)	593
---	-----

MÉMOIRES, CORRESPONDANCE, NOTES

I.C. FILITTI: Journal (VII) (<i>Georgeta Penlelea-Filitti</i>)	621
--	-----

VIE SCIENTIFIQUE

Session de communications: „Le 75 ^e anniversaire de l'union de la Bessarabie avec la Roumanie” (<i>Venera Achim</i>); Sur l'activité de la Commission d'Héraldique, Généalogie et Sigillographie (<i>Mihai Sorin Rădulescu</i>) Histoire roumaine dans les archives et les bibliothèques d'Israël (<i>Eugen Glück</i>); Voyage de documentation scientifique en Russie (<i>Armand Goșu</i>)	631
--	-----

COMPTES RENDUS

C. I. BOLDISOR, <i>Literatura istorică din Moldova (sec. XVI)</i> , reconstituită pornind de la <i>cronica lui Gr. Ureche</i> (La littérature historique de Moldavie (XVI ^e siècle), reconstituée en partant de la chronique de Gr. Ureche), Edit. Apimondia, Bucarest, 1992, 224 p. (<i>Ștefan Andreescu</i>)	635
N. IORGA, <i>Scrisori către Catinca 1900–1939</i> (Lettres adressées à Catinca 1900–1939), éditées par Andrei Pippidi, avec un avant-propos de Liliana Iorga Pippidi, Edit. Minerva, Bucarest, 1991, 289 p. (<i>Armand Goșu</i>)	637
ELEMÉR MÁLYUSZ, <i>Kaiser Sigismund in Ungarn 1387–1437</i> , Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990, 422 p. + 16 f. pl. (<i>Viorel Achim</i>)	642
CONSTANTIN ȘERBAN, <i>Vasile Lupu, Domn al Moldovei (1634–1653)</i> (Vasile Lupu, Prince régnant de la Moldavie, 1634–1653), Edit. Academiei Române, Bucarest, 1991, 231 p. (<i>Bogdan Murgescu</i>)	644
BULLETIN BIBLIOGRAPHIQUE	647

NÉCROLOGUE

† Radu Popa (1933–1993) (<i>Viorel Achim</i>)	651
---	-----